

[Kristen Amby.]

Byggeri. Jeg skal ikke nægte, at jeg for min Del tror nu, at det danske Klima — det er ikke for ingenting, at vi her i Danmark i sin Tid, hvor vi havde Skove nok, alligevel ikke har bygget af Træ, men af Sten; Erfaringen er jo i Regelen en god Læremester — passer bedst til Stenbyggeriet; det tror nu jeg, men det kan jo bare være en Tro. Forsøget bør naturligvis gøres, og under den akutte Situation, vi er i, er det ogsaa rigtigt, at Finansieringsmulighederne bliver tilvejebragt gennem denne Lovgivning.

Det er altsaa som et Led i Kampen mod Bolignøden, denne Lovgivning maa ses, men saa maa man samtidig sige — og det synes jeg ogsaa er en Pligt at sige, naar vi behandler et saadant Lovforslag —, at dette Forslag i ingen Henseende løser Bolignødsproblemet; det kan maaske hjælpe en Smule til, men løse det kan det ikke, og de Foranstaltninger, der af Handelsministeriet og Indenrigsministeriet er truffet gennem Cirkulæret, der forbyder Anvendelse af Materialer til Om- og Tilbygninger samt Reparationer, og som ganske vist vil frigøre en hel Del, haaber vi, baade Arbejdskraft og Materiale til Boligbyggeriet, løser det heller ikke. Der er efter min Mening ingen Tvivl om, og det tror jeg ogsaa *figura* vil vise, at det Problem, den foregaaende Taler, det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby, rørte ved, i høj Grad spiller ind med Hensyn til Løsningen af den akutte Bolignød, i hvert Fald for Københavns Vedkommende. Jeg vil tro, at stort set vil Provinsen udnytte alle de Byggemuligheder, der er givet ved de nu dels gennem Cirkulæret og dels gennem Lovgivningen trufne Foranstaltninger, men for Hovedstadsomraadet Vedkommende vil det sikkert vise sig, at Københavns Kommune, takket være det uheldige Forhold, som stammer fra, at København — og det er sikkert rigtigt — i det store og hele er udbygget og derfor skal have sin Overskudsbefolkning ud i andre Kommuner, ikke selvstændigt kan sætte Boligbyggeriet i Gang, uden at det faar de Konsekvenser, som det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby nu nævnte. Vi har læst om, at København nu til Sommer skulde bruge 3 000 Boliger, og det er muligvis rigtigt, at man kunde faa baade Materialer og Arbejdskraft til at lade dem opføre; de kan imidlertid ikke opføres her i Byen, de maa altsaa opføres udenfor. Der er Lovhjemmel for, at København selv kan opføre disse Boliger paa sine Grunde i Omegnskommunerne, men jeg vil dog alligevel se det, før jeg tror det, at Københavns

Kommune vil gøre det; den vilde vel heller næppe kunne gøre det imod den paagældende Kommunes Protest. Og naar nu Brøndbyerne og andre Omegnskommuner protesterer mod pludselig at faa maaske 1 000 eller 1 500 Huse ud og dermed altsaa paa et halvt Aar maaske en Befolkningsforøgelse paa en 5 000 Mennesker, saa er det ikke, saadan som det paastaas, en Slags Kommuneegoisme, det er en simpel Selvopholdelsesdrift for de paagældende Kommuners Vedkommende. Jeg skal slet ikke gaa videre med de Argumenter, det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby fremførte, men de er rigtige, og det er, ligesom man lader hele dette Problem ligge.

Heroverfor har man sagt fra Københavns Side — og det siges jo baade fra Administrationen og andetsteds fra, ogsaa fra københavnske Kommunalpolitikere: ja, men vi havde jo Planerne; bare vi kunde faa Lov til at indlemme de Kommuner, saa var det hele i Orden; lad os faa Indlemmelse, saa skal vi løse hele Spørgsmaalet! Rent bortset fra de paagældende Kommuner — altsaa dem, der skal indlemmes, der skal ædes — naturlige Uvilje mod at blive slugt, en lige saa naturlig Uvilje, som et Menneske har imod at blive gjort til Genstand for en Opædning, saa siger jeg: Hvorfor skulde det da være den eneste Vej, ad hvilken dette Problem kan løses?

For det første kan det nu ikke løses ved, at selv nok saa stort et Flertal i Københavns Kommune siger, at man vil indlemme. Det kan kun løses gennem Lovgivningen, og jeg vil nu se det, før jeg tror paa en Lovgivning, mod de paagældende Kommuner Protest, om en saadan Indlemmelse. Det kan ikke nytte noget, at man bruger Bolignødssituationen til at ville gennemtvinge noget, der i Virkeligheden ikke har nogen Rimelighed for sig. Det er, ligesom der slet ikke er andre Veje at gaa. Man kunde have Lyst til at sige baade til Københavns Kommune og til alle Omegnskommunerne, alle 12, helt op til Hørsholm, alle dem, vi regner som hørende med til Hovedstadsomraadet: hvis der skal bygges 3 000 Boliger her i Hovedstadsomraadet nu, saa skal de bygges, og saa vil vi da henstille baade til København og til Omegnskommunerne, at de tager en Forhandling i Fællesskab og ser at faa lagt, ikke de halve af disse Boliger i een Kommune, men faa dem fordelt over alle Kommunerne, saaledes at Byrderne fordeles. Men det er kun et fromt Ønske og kun en Henstilling, og hvis man tænker paa, hvorledes det er gaaet med Forhandlingerne i Hovedstadskommissionen, er der